

צקלון

צבא הגנה לישראל
הוצאת "מערכות"

צקלון

לקט תרגומים

התוכן

- 3 הקרב על בקיע המאן הרביסטל מ. קליינמן
- 14 ה"ק"רפשו"ן" מנודת-אנציו הד"ר ב.א. קלאבאר
- 22 אימון ללהימה נ"ט — גישה סוכיאטית
- 29 מרד המפרים

צבא הגנה לישראל
הוצאת "מערכות"

תמוז תשכ"א - יולי 1961

מס' 100 (כרך מ')

מערכות

בית-ההוצאה של
צבא הגנה לישראל

העורך הראשי: אליט אל עזר גלילי
סגן העורך הראשי: סאיל גרשון ריבלין
"מערכות": עיני-הערימה רביסון משה בהימור
"צקלון": עיני-הערימה שרגא גפני
"מערכות-ים": עיני-הערימה רביסון אריה בר-ציון
"מערכות-חימוט": עיני-הערימה רביסון יעקב לצרוס
"מערכות-שריון": עיני-הערימה רביסון שאול ביבר
מוזכרים-מכת: מרים נתנאל

המערכת והמנהלה: הקריה-יא רח' ג' מס. 1

תמונת-השער

100 "זאואם" — מיל נגדי-טילים טקטי

בתמונת השער נראית המהדורה הנסיונית האחרונה של הטיל נגדי-טילים האמריקני "זאואם". הנדושים שבו — הוא קל יותר ופחות מורכב מקדמיו. ועל כן הוא ניתן להפעול טקטי; מערכת הבקרה שבו תוכל להבחין אם הטיל הבא לעומתו חרט בראש קרבו. גרעיני, או שהוא טל-שיחיון בלבד.

הודפס באמצעות משדד הכסותן — ההוצאה לאור
הדפוס החרש" בע"מ. תל-אביב

מקורות ומחברים (הארות והערות לקורא)

הקרב על בקיע המאן

החא הרב סמל, פ. קליינמן

קרות קרב אחד, מן המים הראשונים של מלחמת קוריאה, משמשים למבחן קיע הבלטת נקודות מיוחדות בלוחמת ה"היל-הרגלים" — נקודות, שלעולם התייגה אקטואליות הן במלחמה מקובלת — והן במלחמה. "נשענית"; עיסות הניסוח המופת-האישי הנדרש מן המפקד, השיבות האימן, כוחו של חייל נחושת-החלטה אחד, המוצב במקום הנכון והפועל כרצו הנכון — אלו הן אהדות מן הנקודות האמורות המוצגות ונידונות במאמר.

הרב-סמל פ. קליינמן, המרבה לכתוב בכתבי-העת הצבאיים האמריקניים, בנושאים העוסקים בלוחמת הרגלי וכל הכרוך בה, הוא אחד ממסתיי הקרב, שאותו הוא מתאר.

ה"ערפושן" כגזרת-אנטי

החא הד"ר ב. א. קלאפאר

המדובר הוא ב"ערפל-עשן", אשר בצנאות האנגלו-סכסיים נתקצר שמו ל"Smog", משתי המילים "Smoke-Fog", מערכת "עשן" טבעה אישוא את "ערפושן" על משקל קיצור זה.

במלחמת-העולם השניה מילא ה"ערפושן" תפקיד חיוני בראש-החוף באנציו, שם החזיקו בעלות-ההברית בטטה מישורי חשוק, מכותל גבעות שהיו בידי הגרמנים, והעניקו להם מוצרי-הצפייה אידיאליים כשביל הארטילריה שלהם; אך כמובן שהוא-הדין — גם מבחינת זהות קשרי-הבעיות וגם מבחינת פרכו האסטרטגי של אמצעי-ה"מסתור" זה — בכל אזורי-מוגן (או אף אזורי-שבו) המשתרע למרחלות רכסי-גבעות והמוחוץ בידי אויב, מאמרנו זה מתאר את הפעולו של ה"ערפושן" בתנאי ראש-החוף, את מכלול הבעיות שעורר, ואת פתרונן — וישנן בו "השלכות" לקראת מצבים אסטרטגיים במלחמות בעתיד, אין פלא שהעתיד-הצבאית האמריקנית הקרובה לסוגיית ה"לוחמת הכימית" העלה עתה פרשה מאלפת זו.

אימון לחימה נ"ט — גישה סוביאטית

(כפי תמצית מעתונות-צבאית)

"יובל" הנשק הנ"ט הכבד — תותחני נ"ט גרורים ומתנייעים, טילים-מונחים נ"ט והטנקים עצמם — מביא לעתים לידי זלוול בכלי-הנשק הנ"ט הקלים של הרגלי — והזלוול ניכר בראש-הראשונה באימון הרגלי לחימה נ"ט באמצעות כלי-נשקו המובתקים; — המטיל הנ"ט ורימוני-הנ"ט; והנה הדים מצבא אשר, כידוע, רואה בלחימה נ"ט לחסוקו — וכך אף מקנה את תורת-הלחימה וגישת האימון שלו לצבאות השותפים מסימיו, זהו אימון המתבצע ביחידות לא-מטעמות כלאחר-יד — כך טוען קצין סוביאטי הכותב על נושא זה, ברם, לעומת יחידות אלו מציג הוא הרגמות של אימון לחימה נ"ט ביחידות של קצין שלא נתפס לזלוול זה; כן מעלה הוא הצעות לשכלול האימון ולהתאמתו לפציאות שדה-הקרב.

קרב וליקחו

הקרב על בקיע המאן

הרב-סמל פורטס קליינמן

הגענו לרכס המאן ברגלים בצוקת, אך על כנפי התקוה: היינו שני שלדי גדדים מרגימנט הרגלים ה-19, ועד כה דרשנו בדרך הייסורים מצינוצ למאסאן במהירות הרבה ביותר שיכלה רותנו צמאת-השינה להפיק משרירינו היגיעים והמיוגעים.

קיינו שהאיב נמצא עדיין מאחורינו — קיינו לבצחו במרוק אל פסגת הגבעה. קיינו לחתוק בה עד אשר הארמיה-השמנית האמריקנית תתקן מתחם-הגנה טופי, בנוסח "עמדת-מגן אחרונה", בפסאן, הגם שהיאוש הצליח בנו, שאבנו תקוה ועידוד ממה שאירע לאחרונה. הרווינו בדם שטחים רבים בנוף זה, במרוצת אותם שלושה שבועות מבחילים שחלפו מאז

דרכי קוריאה העמידו את רגלי האמריקנים במחוז חמור

הגענו לקוריאה, ב־4 ביולי 1950, ועל גבעות רבות טיפסנו עד הנה איבדנו את כולן: אולם מאבדנו למדנו לקח.

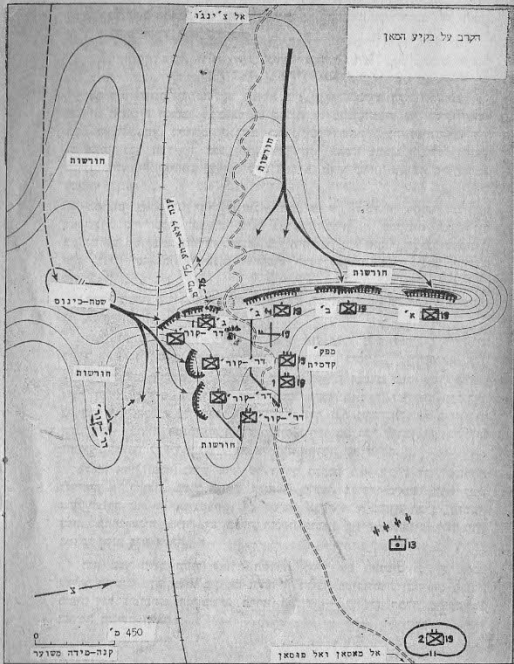
עתה כבר רחשנו יראת־כבוד אמיתית לאנשים השחומים הקטנים נעולי הגעליים בעלות סוליות הגומי, שצדחו, מות, יאנקי, מות! בין פרצייאש מתת־המקלעים מתוצרת־רוסיה שלהם, ושלא חללו מלהתקדם אלא כאשר נהרגו. למדנו להשאר בשחומי־השועל שלנו ולהתמיד באש בלא לשית לב לכל אשר יאשר לנו דמיונו על המתרחש באגפים או בעורף. למדנו לגזע וללחום בלילה. למדנו את השימושים השונים בגבעה.

למדנו די והותר כדי לדעת, שעלינו להחזיק בהמאן, ויהי־הא, הפעם לא תבוצע נסיגה לעמדת־אשהיה אחרת: המאן היתה חולשת על כל המרחב שנקלט בעין. היא התנשאה אל השמים הכחולים הקודרים כדראקון ענק מאגדות המזרח, הנוטר את הדרך למאסאן ולפוסאן, בקרבת ירכתי, חוט־השדרה הקוצני של דרקון זה נמצא בקיע עמוק בו התעקלה ועלחה הדרך מצ'ינג'ו. מנהרת רכבת ארוכה נבחה נקב בונבו, ערוו, בכל חלקיו. מכוסה הית אילנות ושיחים קוצניים. כרגיל, פקודת ההערכות־להגנה נמסרה בקטעי דברים, בעל־פה, בעת המסע. הגדוד ה־1, שהוגבר עד שהגיע למחצית התקן שלו, באמצעות תחלופות, עוד בעת הלחימה בצ'ינג'ו, לפני יומיים, יחזק בקריהרס הטופוגרפי של המאן. גדוד דרום־קוריאני זמני, מן הרגימנט השלישי של הקולונל הו, יסופח לגדוד ה־1 ויגן על אגפו השמאלי. (יחידה זו אורגנה בחפזה משרידי יחידות דרום־קוריאניות שנשאו בעיקר עומס הידיעה הפלישה בימים הראשונים למלחמה, ולא היה לה אותו פרקיומן שום ציון מספרי. הרגימנט של הקולונל הו־ה היה כנויה הירשמי בפקודת המבצע). הגדוד ה־2 מרגימנט הרגלים ה־19, שימש עתודה רגימנטית בכפר הנמצא בריחוק שמונה קילומטרים מזרחה מרכס המאן. כל גדוד ארטילריית השדה ה־13, שבו שתי סוללות יורות, יסייע לגדוד ה־1 שלנו מעמדות שבסמיכות מיידית לרכס, ומזרחית ממנו.

לא תוחרו שום כוחות מצדנו שלנו. הנמצאים מימינו או משמאלנו. כרגיל היו רחוקים יתר על המידה משהיה קשר כלשהו בינינו. לא היה שום דבר, איפוא, שימנע את האויב מללפאת את אנשינו.

אך כל עוד נוכל להחזיק בשטח הגבוה ביותר, נוכל להשקוף לתוך לדעותיהם, באור־היום, ואילו בלילה נהגו גם היחידות ויחידות־המשנה של הנשק המסייע להערך להגנה בלתי־אמצעי על המתחמים המהודקים שלהן, לקראת הסתגנות אפשרית של האויב.

אמנם לא היה דבר שימנע את האויב מלעקוף אותנו בפשטות גמורה, ולהמשיך בהתקדמותו על פני שטחי־הא־דרך, אולם כל עוד נחזיק אנו בבקיע־

המאן ובמנהרת הרכבת לא יוכלו הארטילריה, הטנקים וכלי-הרכב של האויב לנוע מורחה, לסיוע הרגלים שלו.

התוכנית נראתה בטובה

מפקדי-הפלוגות הומטה של הגדוד ה-1 הגיעו לבקיע דקות אחדות לפני השדרה הראשית ונאספו סביב מרשם שהונח על מכסה-המנוע של הגיפס היחיד אשר נותר בגדוד. המרשם, שנרשם בחפזה על עטיפת תיבת מנוף-קרב, היה גם מאוד. בכל זאת היה טוב להתמצאות יותר מאשר מפתנו היחידה, שקנתה המידה שלה היה 1:50.000 (עינין כפרים בעמ' 5, שהוא שחזור משוער של המרשם המקורי).

במרשם נראתה לנו התוכנית טובה למדי, אף על פי שהיתה רחוקה ומרוחקת מפתרונות בית-הספרי לקצינים שלנו בארצות-הברית — פתרונות המצטיינים בשדות-אש משולבים, עתודות ניידות, עמדות-הליפין וכל השאר, חשבנו שהפתרון שלנו יעלה יפה, בחנאי שנצליח להכנס למערך-עמדות בטרם יגיעו החשכה והאויב.

עמדה השעה 1100, בקירוב עת הגיע ראש השדרה היגעה אל הבקיע. האנשים היו אפסירי-כוחות.

לזמן זה כבר השליך מעליו כל אחד את הכל, פרט לפריטים החיוניים ביותר להשארות בחיים, שהם כלי-נשק, תחמושתו, מימיתו, ומנות-הקרב שלו.

מלבד זאת, אהדים מן הותיקים, שידעו מעורם ובשרם כמה קשה לעתים צינת הלילה בהרים, נשאר גם מעילי-גשם, מקופלים מעל לפגודות הכדורים. כל דבר אחר המפיק על הולכי רגל הושלך. חרף זאת נזקקו הקצינים המיועגים שלנו לכל ניצוצות המנהיגות והמריץ שעוד נותרו בהם כדי לדרבן את החיילים להוסיף ולצעוד, לצוד, לצוד, עד אל הוטה-השדרה של הרכס.

פלוגה אחת נפלה כאיש אחד על הדרך ושכבה בלא לשית לב לפקודות, לאיומים או ללגלוג. בעוד השמש הלוהטת שוקעת באופק, ביאושו קרא קצין אחד לעזרה את האוטוסונטייה, "יש חפיסת אבקת-מרץ במנות הקרב שלכם", צעק, "כתוב עליה, מלח", יש במלח תוספת כימית סודית, שתעניק לכם מרץ במצבי הרום כגון אלה".

הוא צעד הלך וחזור לאורך השדרה, מעיר את האנשים ומשדל אותם לבלוע קורטוב מלח ימיים. בין אם הייתה זו תגובה פסיכולוגית ובין אם תגובה כימית של גופותיהם המיושבים, הרוכי השמש — קורטוב המלח היקמם מן האדמה והניעם ולאח!

האויב רואה אותך!

גם האויב הגיע להמאן במהירות רבה — בצעדו על פני השדות בשתי שדרות כשהוא אגוף אתונו ונמצא כמעט כחזית אחת עמנו. ברובומון שהגענו לבקיע: הגיעה השדרה הימנית שלו לטוח ירית רובה מפתח המנהרה. בעוד אנו תופסים עמדה על "חוט השדרה" ועל הכיפה של הגוש הגבעי, דמוי הדרקון, תפס גדודו הימני של האויב את הונב מכוסה האילנות.

חיילי האויב נשתייכו לדיכוייה ה-6 הצפון-קוריאנית — שאומנה לקרב על ידי "ארמית-המסע השמינית" בסין, כדי לשמש חוד-החנית של הפלישה לדרום-קוריאה. לזמן זה, איפוא, כבר היכרנו אלה את אלה היטב. כבר נפגשנו — בנחר קום, בטייג'ין, באנזאי ובצ'ינג'י. בצ'ינג'י הם אף פנו אלינו ברדיו, בהשתמשם בקריאות-ההודות שלנו, הזכירו את שמות קצינינו, וניסו לבלבל אותנו בפקודות כוזבות, שנאמרו באנגלית והוטה!

אולם אותו אחרי-צהריים, בהמאן, לא בא עכב אמנו האויב בדברים. הגדוד שלו, שהשתנה בונב הרכס, רבץ שם דומם ועקב אתו התחפרותו. כאשר הגיעו יחידות-המשנה הראשונות של שדרתו האחרת לחורשות שעל יד כיפתו המתנשאת של הרכס, נזהרו אף הן שלא לגלות לנו את נכחותן.

כחצי-שעה לפני שקיעת החמה בא מן העורף הגדוד הדרום-קוריאני מן ה-רגימנט של הקולונל הר', כדי להגן על אנפנו השמאלי. כדי לודא תיאום מהודק עם האמריקנים, סופחו קצין-המבצעים של הגדוד ה-1 וקשר-אלחוט לגדוד הדרום-קוריאני.

ועת שהקצין האמריקני והקולונל הו סירו בחפזן לאורך מסילת הברזל, השקף עליהם חייל צפון-קוריאני מבעד לשלסקופ רובה-הצלפים שלו, וכיוון את רובהו אל אות ה-*"V"* ההפוכה שעל זהו של האמריקני. אולם קצין צפון-קוריאני פקד עליו שלא ללחוץ על ההדק, לפי דברי הצלף, שנפל למחרת היום שבבי, לא רצה מסקר הגדוד שלו לגלות בטרם-עת את עמדותיו שבונב הרכס.

לקולונל הו היתה הרגשה עזה שהוא וחייליו נתונים לתצפית אויב. על כן המחין במתכוון עד רדת החשכה, קדם שתינו את הגדוד שלו לעמדות שבחר בסיורו החפוז. במקום להקים מצב-חזן קלטי, עם סיוע, מזקפי-חרץ וספרוליים, "הגיע שלוש פלוגות בשדרה לאורך שלוחת הרכס שהשקיפה על מסילת הברזל והמנהרה. כל פלוגה נערכה במתחם הגנה מהודק, ובמתחמה של הפלוגה האחרונה נכלל גם מצב-הפקיד הגדודי שלו, זמן רב אחרי רדת

1) שם שישאר שפור לאחדות המארמיות הסיניות מופני ה-*"נדידות"* הגדולות של הנייסות הקומוניסטיים מדרום סין אל צפון-מערבה, ואילו, בשנות השלושים — הסער.

החשכה נעה פלוגתו הרביעית בהגב אל השטח הגבוה שמעברה האחר של מסילת-הברזל (ראה מרשם).

היתה זו עורמה טקטית שגויה, שלזכותה נוקפת עלייתו המהירה של הקולונל הו לדרגתו הנוכחית — גנרל-לוויטנט בצבא הרפובליקה הדרום-קוריאנית. כאשר תקף גודו האויב, ממש לפני עלות השחר, נתקלו מסיונות הלפיתה שלו החורים והשנים, בפלוגה אחר פלוגה מן הפלוגות הצעירות בשדרת ההגנה, ודודדו לאחור, משנאלץ לפעול בשטח הפתוח, ניסה האויב להתקדם בצד המוסתר של סוללת מסילת-הברזל, איראו סגרה עליו את המלכחה הפלוגה הרביעית, שלכדה אותו באש צולבת כבדה. זה היה סופו של האויב שאיים על אגפו השמאלי של הגדוד ה-17.

בינתיים ארעה שואה באגף הימני, במשך הלילה טיפס האויב במדרון התלול המרוקן אל כיפת הרכס הסתנון באין רואים למתחם-ההגנה של פלוגה א', בהסתערות עם שחר, בלתימת הפנים-אל-פנים, נהרגו או נשבו כל אנשי פלוגה א', פרט לקצין אחד וארבעים חיילים.

העדר אוריה אורגנית — מחזור יקר

הקורא שעינו משקיפה אל מבצעי העתיד לא יפסור מקרה זה אך ורק כענין של התרשלות באמצעי האבטחה המקומית, אדרבה, המקרה מדגים את העובדה, שעיסות גופנית עשויה לבטל ידע מקצועי, נסיון מעשי, אימון ואפילו פחד, מכל הפלוגות, פלוגה א' ביצעה את הטיפוס הארוך ביותר, התלול ביותר, כדי להגיע אל עמדתה. עוד כשהגיעו אל החתית הבקיע כבר היו קציניה וחיליה מוועגים שמבצע ומעלה של פעולות קרב רצופות. הדבר שהקצינים והוקפים המומחהעיסות שלה היו זקוקים לו ביותר הוא איהו סם-עורור אמתיה או גלולות נגד-שינה!

כן שמש המקרה דוגמה לצורך שיש לרגלים באמצעי-ניידות אנכיים, לא רק במלחמה מלחמה קוריה, אלא גם בכל מלחמה מכל סוג שהוא, שתתחולל בעתיד. אילו היה לנו לפחות הליקופטר אחד, להובלת מספר אנשים ועננים לכיפת רכס המאן בעת תפיסתו של מערך ההגנה החפוף, היתה מצבתנו מונה למחרת היום שלוש מחלקות וארבעה קצינים יותר...

בין שני האגפים לא התקדמה התקפת האויב כלה, אולם קרב האש במשך בקצב אכזרי לאורך כל הקו! מאחר שעל כל יחידותינו נאסר קרב, לא היתה לנו עתודה גדוהית, פרט לקומץ שרידי פלוגה א'. איי אפשר היה, איפוא, לערוך התקפת-נגד מדידת על כיפת הרכס. עם זאת הכרח היה למנוע את האויב מלתגבר את מדרגת-ההרגל שרכש לו עם.

הארטילריה שלנו פתרה את הבעיה. מעמדות הסיוע הסמוכות שלה יכלה להנחית אש ישירה מבוקרת על כיפת הרכס.

האויב, אשר הוטל עליו ירי תותחים ב-פצצות-אילנות, נשבר וברח, מבעד למשקפתו ראינו את שרידיו מדלגים במדרון לכל עבר, כאשר האריכה פלוגה ב' את אטמה הימני כדי להסליל בו את עמדתה הקדמת של פלוגה א', נמצאו שם פגרי אויב בלבד.

עקבו של חייל נחושה-החלטה ומיומן אהר

ליד הבקיע היה הריבסמל אדוארד (ומס) הופמן עטוק בדו-קרב עם מרגמות האויב ומקלעיו. הוא אייש קנה-ללא-ארבע בן 75 מ"מ, לאחר שנפגעו כל אנשי הצוות של הכלי, והוא הפעיל אותו עתה כשם שמפעיל צלף את רובהו. מעמדתו שלט על כל הגישות אל מרכז הרכס ואל שמאל חזיתו, לרבות אותם קפלה-הרקיע שנראו לצוותי-המקלעים של האויב כמבציקים להם מחסה.

הגם שהיו מהירים מאוד בהצתקת המקלעים קדימה כדי לסייע מקרוב לרגלים התוקפים שלהם, הצמית אותם הופמן בפגזי הומו-נפץ-מרסק. טנק אויב החתשקט ובא אל מסילת-הברזל, הוא פתח עליו באש, בפגזים חודרי-שריון; מחמת התקופה הגדול מאוד, ומשום שגם הארטילריה שלנו מיהרה לירות על הטנק, קשה לקבוע מי חיסל אותו. אך אנו יודעים שהופמן פגע בו בפגז הראשון, ואחרי שנפגע, לא פלט עוד הטנק אף לא יריה אחת.

ביעצומו של הקרב הפך תאום הריבסמל הופמן ללויטננט-משנה. הקולונל מסקה-הרקיענט. נאד ד. מור, נחל אל עמדת הקנה-ללא-ארבע, תחת אש, ונתרשם עד כדי כך ממלאכתו של הופמן, שהעניק לו "העלאה בשדה-הקרב" לדרגת-קצין, בו במקום!

מחמת המס הכבד שגבה הופמן מן האויב, הפכה עמדתו עד מהרה לנקודת המוקד של אש האויב. פצצות מרגמה התפקעו סביבו ללא הרף; כדורי מקלעים קרעו את בגדיו; אך הוא לא הרפה משלטונו על הגישות לרכס, עד אשר נהדף האויב. שתי אנשיו זרבו דם, ודם נפלט עם השתן שלו, אך החובשים לא מצאו בעורו המכושף אף לא סריטה אחת נוספת.

הופמן היה סמל צבא-קבע בעל ותק של שנים רבות, ובכיסו לא היו תעודות הסכמה של מכללה, אך הוא ידע מה יש לעשות משכלו כל הקיצים, וערכו בנקוק המאן, לא יסולא אף בגדוד שלם. בשנת 1952 עשה השר לענייני צבא בממשלת ארה"ב, פאוס, את מעללו של הופמן לנושאו של טור המופץ

(2) ירי המכוון לכן, שהפגז יפגע בצמרת העץ יגרום להתרססות מוגברת באוויר שמסביבו — המעור.

ומפיע בקביעות בכל עתונות ארצה"ב, כדי להדגים באמצעותו את החשיבות ההיונית של חיל מאומן אחד הנמצא עם הכלי הנכון במקום הנכון בזמן הנכון. (בין אם ישתנה הכלי ויהיה רובה-קרק"מות, או מתקן המפורר-גופות — היש למישהו ספק, שהחילל המאומן, הנמצא במקום הנכון בזמן הנכון יהיה פחות חשוב ב-1972?).

בהיותם לכודים באש צולבת באגפנו השמאלי, מעוכים באש ארטילריה באגפנו הימני, ונידושים במרכז, נסוגו חיילי האויב לאחור. בנהר קום, בטייג'ון ובצינג'יז'ו לא ארע להם כדבר הזה! מכריהם הותקיים הספיקו ללמוד משהו! הדממה ירדה על שדה-הקרב באורח כה מפתיע, עד שדמתה למהלומה. אזנינו צללו לשמעה.

אין מגעו' דיווחו הפטרולים שלנו. כוח-מישימה בן ארבעה טנקים קלים, שתי מכוניות משוריניות ומאות רגלים אחדות מהרגימנט השלישי ה-29. בא מן העורף, ועמו פקודה לעבור דרכנו ולחדש את המגע עם האויב. וזאת עשה! כשהטנקים בראשו נמצא כוח-מישימה במחצית דרכו במורד המדרון עת נפתחה עליו אש תופת. מעמדות מוסתרות שבערצים שלאורך הדרך ירה האויב מטוח קרוב ברובים נגד-טנקיים ובזוקות. אש מקלעים ורובים הלמה ברגלים שלנו.

רובי הרגלים הצליחו להגיע אל עמדתנו, אך תוך דקות ספורות כל השריון, פרט לטנק אחד ולמכונית משורינית אחת, חוסל. זו הייתה הפעם השלישית שרגימנט הרגלים ה-29 נלכד במארב, ופעם זו שמה קץ לתכליתיותו. כיחידה לוחמת, למשך שבתעות רבים, אחידים מן השרידים נשארו ברגימנט הרגלים ה-29 זמן כה רב, שהעבריים קיבלה גושפנקה חזקה במקרות.

אין כלל ברעונו להעיר על תכונות-החייל של אנשי רגימנט הרגלים ה-29 הראשונים שלחנו בקוריאה. כחיילים-פרטים היו כשירים ממש כמו כל אחד מאתנו. מה שחסר להם היה איתון-היחידה-המתקדם בשדה, שאותו עברו היחידות האחרות של הארמיה-השמיינית האמריקנית ממש לפני פלישת הקומבר נייטסים לקוריאה. האויב לא הניח להם שום אפשרות לרכוש ידע או תוך כדי לחימה.

נסיון-ההתקדמות התוקפני של הרגימנט ה-29 בתמאן לא היה עקר כפי שעלולים לחשוב. מפי שבריים שנשבו בהמשך היום נודע לנו, כי האויב הטיל אותה שעה את עתודותיו להתקפה נוספת. מכת-הנגד שלנו ערערה את רווחה. חשפה את התקרבותו של האויב אלינו מחדש, והפכה על פיה את תוכנית ההתקפה שלנו.

וכתוצאה מכך הרפו הפלוגות ב' רג' על נקלה את ההסתערות שכוונה

אחר-כך כלפי הקטעים שלהן ברכס. אולם ההערכות המלבניות, שאצל הקולונל הוכיחה את תכליתיותה כנגד לפיתוח האויב (בשעות הבוקר המוקדמות), חשפה את הפלוגות האמריקניות הללו לאש מרגמות, ומספר אבידותיהן גאה ועלה. מן הראוי לציין, שבמרוצת קרב זה סבלו היחידות האחרות שלנו, שהחזיקו בקרה-רכס-הטופוגרפי, אבידות ומעטות יחסית, מאש מרגמות, עמדתן שעל קרה-רכס-הטופוגרפי הקשתה מאד לפגוע בהן בכלי-יגשק הירורים אש עקיפה, כיון שהפגיעות שמעבר ליעד והפגיעות שלפני היעד היו רחוקות מן הרגיל ונמוכות מאד משוחות-השועל שלהן.

לקחי יישים הטנקטיקה

נסיון זה מעלה בעיה בטקטיקה-ההגנה, בעיה שראוי להדגישה. חרף הנהגה לציין במפה „ביציאות" מאורכות (לסימון מתחמים או הערכיות של יחידות), הרי ברמה היחידה הטקטית אין לראות את עומק-המערך ככלל של ברזל. שחיבים לקיים אותו. במיוחד באור-היום עוללים תנאי-הקרקע ואש-האויב להקנות יתרון להערכות קויות. לא זו בלבד שהיא פחות פגיעה לאש האויב במצבים מסוימים, אלא אף מציבה, לעתים קרובות, מספר רב יותר מכלי-יגשקו בעמדות-אש טובות.

בהעריכו את המצב ממוצב-הפיקוד הקדמי שלו, שנמצא מטרים ספורים מאחורי קריהחזית של הרובאים מימין לבקיע, ובקרבתו המיידית, החליט הקולונל מרד להטיל לקרב את הגדוד ה-2, הוא גדוד העתודה שלו. הוא יעבור דרך גדודו של הקולונל הו, ויכבוש את זנב הרכס. בשעה שתנועה זאת היתה מתבצעת בסוג האויב, והאש דעכה לאורך כל הקו, שוב צללו אזנינו.

ואולם כאשר החל הגדוד ה-2 להתחפר בזנב הרכס, החל צלף-אויב מוסתר כהלכה להכות בחיילים. התממישים אשר ירה, היו חסרי-יעשן לאומתם, וכמעט שלא ניתן לגלותו בשטח המלא וגדוש צמחית. תוך פחות משעה הרג או פצע 11 איש.

מפקד הטנק-הקל, ששרד מנסיון-ההתקדמות שנערך בבוקר, הציע שיניחו לו לנסות לחסל את הצלף. בתנינו את הטנק שלו דרך הבקיע לעמדת-ירי השופה גרף את האויור החשוד במקלע בן 0.50 האינץ שבצריחו. חבל שאיני יודע לנקוב בשמו של טנקאי זה, כי איש אמיץ היה. וכזה היה גם צלף האויב! בין צרורות המקלע שמענו את נפץ רובהו של הצלף, המשיב אש למפקד הטנק. הדו-קרב המור נמשך כעשר דקות — עד שחם מזלו של הצלף. לזמן זה כמעט שבא היום לקיצו. הגם שאבידותינו היו כבדות, עצרנו את

האויב לחלוטין והענקנו ערד 24 שעות יקרות לשארית הארמיה-השמנית האמריקנית. לשם הערכת.

מזור הדבר, אך דוקא בנקודה זאת, לאחר שניצחנו למעשה בקרב, עלולים היינו להפסיד את המאן בלי שיריה האויב אף לא יריה אחת. אולי חלל זאת מראה חללינו מורשיח השמש. אולי היה זה מראה הטנק החוזר אחרנית. אולי היתה זו השפעת הרממה הארורה, שהעיקה על העצבים. תהא הסיבה אשר תהא, המתיחות על הרכס התגברה עד שיכולת כמעט לשמוע איתה חורקת משותת-שועל לטוחת-שועל.

המגפת של המפקד מניע את החיילים להמשיך בלחימה

לפתע קפץ חייל וניצב גלוי לכל האנשים שמשני עברי הבקיע. הוא השליך את רובהו ארצה. "אני מסתלק מכאן!" צרח ההלל לרוץ. החיילים האחרים קמו כרוצים לרוץ בעקבותיו.

דוברי ימי המלחמה היו אירועים קלים מזה שחוללו בהלחמגור בדיביות שלמות ואף בארמיות. אולם למירב המול נמצא בסמוך קצין צעיר, זריו-משחבה ומחיר-פעולה. קודם שניתן לבהלת-המגור להתפשט עצר את הבורה, בהנחתו מהלומה של ממש בגופו, הלורטנט (כיום המירד) צ'ארלס אי. הול, קצין המודיעין של הגדוד ה-1.

בסיפורי-הגבורה הוליים על המלחמה עומדים הנאשמים, במצב כזה, לפני בית-דין שדה מהיר, או גורים ברבמקום. אולם במקרה הנידון, הלכות מן המציאות, הסתפק הלורטנט הול בשליחת החייל בחזרה אל רובהו ואל שומת השועל שלו. עדיין לא נשמעה שום יריה מצד האויב, ואילו המתיחות הוסיפה לעלות. הפנים היו דרוכים וקחרים. שמעות נלחשו: "כן, יותר ממאה נהרגו היום, רק בגדוד ה-1". "אומרים שכל הדיביות ה-23 נמחה מעל פני האדמה במאיה שמו לה בדרך, מדרום לנו...". הראית את האלבינו הענק שנע בראש המסתערים שלהם? לבן לגמרי היה, כמו רוח רפאים..."

אותו רגע נדרש גילוי של מנהיגות מצד מפקד, וברגימנט ה-19 נמצא מפקד שידע מה המעשה הנכון שיש לעשותו, בלי מלורמה, בלי נאומים, מפוצצים. הקולונל מור פשוט יצא לטיול לאורך קו שוחות-השועל. מתייך אל אנשיו ומשוחח עמם בשלוה, כאילו צלף האויב הסמוך ביותר מרוחק ממנו אף מילין. לא מה שאמר השפיע אלא האופן בו אמר את דבריו, וניצוץ המשובה שריצד בעיניה החיוך בפניו, שכפה גם אותך לחייך. הצחוק החל נשמע בסביבת הבקיע. שחרר ממנה את הגרונות השנוקים וריפה את הבליטות הקטנה והקשה שאפילו האמיצים שבאמיצים ירגישו אותה עלתים בירכתי קיבותיהם. בשעת הקרב.

קצינים אחרים מיהרו אף הם לחוש, שיש צורך בנוכחותם האישית בחזית. הקולונל-לורטנט תומאס מק'גראל (כיום בדימוס) צעד לאורך שוחות-השועל של הגדוד ה-2, כשהוא משחק באצבעותיו במקלו, גלוי לחלוטין לאויב. מפקדי הפלוגות הקפיטנים מייק בארסן וולטס קנוואי נעו לאורך שוחות רובאיות כשהם פולטים בדיחות ומדברים על הקרב כעל תחרות כדור-בסיס שנשתיימה בנצחוננו — השמועות הרעות וכל שמץ של בהלה — נגזרו.

האויב חזר ובא אותו לילה, אך רק בפטרולים, הם נסוגו בו-ברגע. שנחלקו באש מעולם לא היו מכריזי אלה מהדיביות ה-6 הצפון-קוריאנית וזיהים כל כך במגעם עמנו. אין זאת כי החלו רוחשים גם הם יראת-כבוד של ממש לאויביהם! למחרת היום הוחלפנו עליידי רגימנט מן הדיביות ה-23, שאנשיו נראו רעניים, לבושים ללא רוב, המושים הימוש מלא, ושופעים בטחון-עצמי. מסרנו להם את כל התחמושת העודפת שלנו ואיחלנו להם כל טוב. צירי הלידה הקשים היו ממושכים, אך סוף-סוף בא לעולם מתחם פוסאן.

לקחים רבים בשביל הצבא של היום, לקחים שניתן להפיק מהם תועלת בעתיד, נוכל לשאוב מהקרבות הראשונים של מלחמת קוריאה, כגון הקרב על בקיע המאן, שם היה המצב "זרים" ויחידות שלדיות בלבד, החימוש ישן, ממלאי תפקידים-טכניים מאתמול — אנשי הכיתות הרובאיות. אך מוטר-ההשכל היפה לומננו במיוחד חורג מתחומי הצבא, הוא נאמר לי בבקיע המאן כאשר עצרתי משאית שנסעה לעורף ואמרתי לקבוצת פצועים-מהלכים לעלות עליה.

הם פנו אל הדופן האחורי של אוגד-המשאית, אך שם עצרו. בהתקריב סח לי חוטמי את הסיבה, המשאית הובילה אחרים מחללינו. "אין דבר", אמרתי. "תגיע עוד מעט משאית אחרת". אך סמל כסוף-שיער שוררעו חבשה טיפס ועלה פנימה. "לא, איכפת לי לנסוע אחס", אמר. "הבל רק שאחידים מאותם האנשים, שחשבו כי אין שום סכנה בצמזומים בצבא, אינם מוטלים גם הם במשאית זאת היום".

על הרגלי

האילתור הוא המיושים אחוז מלחימת הרגלים.

פ. מאנדלאני: קאסינו — דיוקן של מערכה.

ה„ערפושן“ בגזרת־אנציו

הד"ר ברוקס א. קלאבאר

לא יאמן כי יסופר. ראש־החוף באנציו החזיק־מעמד, במשך ארבעה חדשים ממושכים, ממש מתחת ללועות הארטילריה של הגרמנים ובהתקפות האוויר העזות של מטוסיהם.

האמריקנים שהחזיקו בקרקע המישורית העולה במדרון מתון מן הים הטיראני, נתקלו במיתחום גבוהים במישור חופי זה, בסביבות אנציו ונאטינו, ועל כן לא יכלו להעמיק בהתחפרותם. גייסותינו נזקקו למחסה מפני האויב המחזיק בגבעות

יולי: „מה?! אונחנו היינו שם, והם — כאן!!!“

החולשות על שטח זה, והסתר באמצעים כימיים סופק להם על ידי „שירות הלוחמה הכימית“.

גייסות השירות הכימי, הן אמריקניים הן בריטיים, הטילו ערפל מלאכותי על ראש־החוף כדי להסתיר את הפעילות המתגהלת בו. אותה המשימה הכימית עצמה שמילאו שם עשויה להיות מיושמת בשדה־הקרב של ימינו ויתווסף לה יתרון אחד: ערפל כימי מפותח במידה קיצונית קרינה תרמית מתחפרצות אוטומית.

עשן מלאכותי אינו עשן במובנה הנכון של המילה. מפיק־עשן מכני חדיש פולט תערובת להטת של אדים ושמן, שחומם חימום יתר, אל האויר (הצונן יותר), התנועה היא טיפית שמן דחוס לאינ־מספר, הנראות כעשן או כערפל, הכל לפי דחיסות החומר הנפלט. זהו צעד קדימה לעומת השריפה־ממש של דלק או חומרים כימיים, לשם הפקת עשן.

ההתקפה על אנציו היתה הסתערות אמפיבית במימדי קורפוס על החוף האיטלקי, כ־50 קילומטרים מדרום לרוסא. לפי התוכנית, משיבוס ראש־החוף, נועדו כוחות בעלות־הברית להתקדם לתוך הגבעות שמאחורי שפת־החוף כדי לנחק את נתיבי האספקה של הגרמנים אל הארמיות שלהם בדרום. הגרמנים הגנו על רשת־ביצורי־הגנה שכונתה „קו גוסטאב“, שמרכזו היה מתנסה קאסינו, שם היתה הארמיה־החמישית האמריקנית נתונה בקרב עקוב מדם, והאויב על עורף „קו גוסטאב“ מצד אנציו נועד לזרו את הגרמנים לטגת במעלה הציר־האי האיטלקי.

האויב הוא מחיר

האויב הגיב במהירות בלתי צפויה על הנחיתות בחוף אנציו, שבאנפו ובמשך פרק־זמן מסוים ממש סיכן את קיומו של ראש־החוף. אולם כוחות בעלות־הברית החזיקו מעמד, ומסע־המלחמה שקע למצב של תיקו, שנמשך ארבעה חודשים. פלוגת החיטוי ה־24, שאומנה וחומשה לביצוע משימות „עישון“ נחתה ביום ה־15 בשפת־החוף של אנציו, המעשה הזה לא היה חדש לאנשי פלוגה זאת, ארבעה חדשים קודם־לכן חצו הם את החולות הלבנים שעלידי סלרנו, במשימה דומה למשימתם עתה. חיילי „שירות הלוחמה הכימית“ השתמשו הן בסלרנו והן באנציו, בקדרות־עשן מסוג „M1“ ו־„M4“, ובמפיק־עשן מכניים מדגם „באסלאר“ (דגם של הצי, שהיה דומה מאוד למפיק־עשן „M2“, שעתידי היה להופיע כעבור־זמן) כדי להסתיר את שפלת החוף במשך שעות דמדומי הבוקר והערב, שהיו השעות החביבות על האויריה הגרמנית לעריכת התקפות. כן יצרו עשן כל אימת שנשמעה אזהרה נגד־מטוסי בלילה. ארטילריה נגד־מטוסי מטוסי

קרב היוו את ההגנה הנגד־מטוסיית בשעות היום. כעבור מספר שבועות הצטרפו פלוגת מתקני הפקת העשן ה־179 ויחידת עשן ברייטת לפלוגת החיטוי ה־24 שבראש־החוף.

מפיק־עשן מכני בפעולה

עד מהרה דעכה תגובתם של הגרמנים באויר. שהיתה עזה בתחילה, הגיעה, יחסית, לאיך־אונות. בזאת לא בא עדיין הקץ לקשייהם של הכוחות הנצוריים באנציה. זרוע־האוויר של האויב לא היתה מעולם האויב הראשון־במעלה. — המבוכ־להיות האויב הראשון־במעלה נפל בחזית הדרומית. מזה חדשים אחדים, בחלקה של הארטיילריה הגרמנית המצוינת, שנהנתה מתצפית מעולה.

וראש־החוף באנציה, שהיה שטח לפני הגרמנים ככף ידם, היה מוקף בגושי־הגבעות אשר העניקו לאויב תצפית טובה יותר אפילו מזה שהורגל בה באיורים אחרים באיטליה. הוביצרים בני 8 אינץ' של ראש־החוף „גילחן” בתי־החוף שהשודים היו כעמדות של צומ־אש גרמנים, וכלי ארטיילריה אחרים ומיגמות של בעלות־הברית הפעילו מסכי־עשן למיטוך מגדלים ורכסים הסמוכים לראש־החוף, שעלולים היו לשמש כמוצבי־תצפית. אפס, אמצעים אלה היו חסרי־תחלת — כי אראפשר היה לסגור את עיני הגרמנים בעשן ירוד.

הפתרון — „ערפושן”

הפתרון נראה ברורות. אם אינך יכול לנסות בעשן את כל הרכסים, הגבעות, וההרים המעניקים לאויב תצפית מצוינת, מדוע לא תנסה בעשן את הפעילות בראש־החוף, אשר בה הוא מתעניין כל כך? הגם שהפתרון היה כה פשוט וכה ברור, הוא נתקל בנימוקי התנגדות מוצדקים, ממקורות חשובים אחרים. העשן בראש־החוף יפריע לפעולתם התכליתית של אמצעי־התנגדות קבועים והכרחיים של גייסותיך אתה, כגון הארטיילריה, כלי נ"מ למיניהם, ומטוסי־קרב. ואפשר שאף יבטל כליל את תכליתותם. ובאינו מידה יפריע עשן מסגור זה לסריקה היום־יומית של האניות העוגנות בראש־החוף? שהרי יהיה הבלד ניכר בין מסך־עשן רצוף זה ובין פרקי־הזמן הקצרים של המיטוך־בעשן, שכבר התנסו בהם כוחות בעלות־הברית. הגייסות שבראש־החוף יצטרכו לבלות את כל שעות אור־היום מתחת לחשרת עשן מלאכותי!

עם זאת, התנאים הבלתי־נסבלים כמעט ששררו בראש־החוף, תבעו כי ייעשה משהו לתקנתם. במרוצת החדש הראשון ומחצית החדש השני השמירו האירייה והארטיילריה של האויב כ־1250 טונות של תחמושת. מחמת איום והטרדה מתמידים אלה מצדו של האויב היו כל איש ואיש וכל דבר ודבר מחופרים. אנשי השירות הרפואי — חובשים, רופאים, אחיות, אלונקאים — נפצעו אנשי כל שרות לוחם. 92 מהם נהרגו, כולל שש אחיות, 387 נפצעו, 60 נעדרו.

בבטחון גמור שיש ביכולתם לעזור לראש־החוף פנו קציני השירות הכימי שם אל מפקד הקורפוס, הגנרל־מיוֹר לויסאן ק. טראסקוט, והציעו לו לנקוט סכניקה חדשה בעשן. מתקנה־הפקת־העשן המכני יוכל להפיק ערפילית קלה,

עמדות מתקני-הפקת-עשן, ערוכות במרחק של 1000 מטרים זו מזו. התקשורת של הפלוגה הושתתה גם על טלפון וגם על אלחוט.

הפלוגה ה־179 היתה פותחת בהפקת העשן הצי שעה אחרי זריחת החמה ומפסיקה להפיקו חצי-שעה אחרי שקיעתה. יחידות העשן האחרות שבאזור הנמל העורפי המשיכו לייצר עשן, בשעת הצורך, הן בלילה והן בשעות-המעבר של הדמדומים.

ציוד נאות הוא התנאי הראשון במעלה למסך עשן תכליתי, וברקה היא התנאי החשוב ביותר הבא. צופים של מגדל בנאטונג הסמוכה קיימו תצפית מתמדת על הערפיליות, וקראו כפי הצורך לתוספת עשן או לצמצומו כדי לודא כיסוי ורציפות מירביים של ראש-החוף. לעתים סייעו מטוסים-קישור של הארטילריה לאנשי המגדל. מוג'האיר היה גורם בעל השפעה רבה. תמורות ברוח ובמידות החום, ועקומות-החום בשכבות האוויר השונות עשויות לחולל שמת כמכל מסך-עשן, ויש להביא את אלה בחשבון על מנת לודא פעולת-עשן מוצלחת. כיתה מטאורולוגית של חיל-האוויר סיפקה שעה-שעה נתונים על מוג'האיר, ושיוחה צביון של מבצע, "בין-שירות" לפעולת מתקני-העשן באנציו.

הגבעות היו בלתי-נראות

אכן גילד וחבריו לעבודה הושיטו עזרה רבה לראש-החוף. העשן נמנע תצפית מן הגרמנים, ולא הפריע למבצעי ראש-החוף. משאיות שהוסעו מנחתות-הטנקים אל החוף ויחידות מסייעות הצטרפו לכוחות הקורפוס השישי בלא שתעמוד להם למכשול אש-ארטילריה מבוקרת. רגלים שהגיעו לראש-החוף אחרי 18 במארס, הוא התאריך בו החל בערפילית העשן, יתכן שידעו על קיומה ויתכן שלא. לויטננט אחד חשב, בבת עלותו לחוף, כי זוהי ערפילית שדה-הקרב הרגילה, או ערפל-בוקר טבעי. את הגבעות שמסביב לראש-החוף לא ראה, ואף-על-פי שלעתים התפוצצו מפזי ארטילריה נשח לא היו הללו מכוונים למטרה מסיימת, ועל כן היו בלתי-תכליתיים. אחת התכונות החשובות ביותר של חשרת-ערפילית זו היתה שהיא לא נסחפה לעבר עמדות הרגלים, ועל כן לא הגיחה לגרמנים לערך על עמדות אלה התקפות בחסות עשן אמריקני. בפעמים הספורות בהן הרגה הערפילית מתחום השליטה בה, ננקטו אמצעים מידיים מצד גייסות הפקת-העשן והצופים שלהם, שהחשש שמא יעור בהם האויב היה מעורר בהם לחלחה.

השימוש הרמטי ביותר, אולי, בעשן בא בהקשר לתוחב בן 240 המ"מ. תוחמים תכליתיים עדי-מאוד אלה, היו פגיעים מאוד לשה נגדי-סוללתית, ונוקטו לאמצעים מיוחדים של הסתר. הפלוגה ה־179 חיפרה לשה מפיקי-עשן כדי לספק

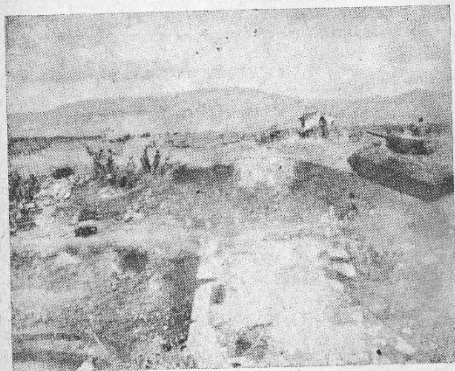
חומר אפסרות להעמיק בתחפרות — נאלצו גם האחיות לחסות מאחורי שקי-חול

שתהיה דלילה די הצורך כדי לאפשר מבצעי-שיגרה בתוך המתחם, ועם זאת תהא מעובה די הצורך כדי למנוע הצפית אויב מן הגבעות המקיפות את המתחם. טראסקוט נאות לנסות זאת. הקולונל ולטר א. גילד, קצין-הכימיה הקורפוס, ערך ניסוי בהעבירו את פלוגת מתקני-הפקת-העשן ה־179 קדימה, לקו קשת, המרוחק כשעה וחצי קילומטרים מן הנמל של ראש-החוף. תהליך של ניסוי ולימוד מן המשגים הורה, כי את הקו של הפלוגה יש למקם מעט מעבר למערך לעמדות הארטילריה הנגדי-מטוסי, ומעט לפני מוצבי-התצפית של ארטילריית השדה. קריהעשן שהותקן בהתאם לכך התמשך בקשת בת כ־25 קילומטרים, והוגבר בכל אחד מאגפיו במתקני-הפקת-העשן המתוקנים על סירות-פטרול של הצי, אשר שללו בכך מן האויב את התצפית שנחאפסרה לו כרגיל על ידי המבנה השקערווי של קו שפת-החוף. הפלוגה ה־179 חילקה את המתקן כולו לארבעה חלקים. בכל החלקים האלה היו בסיכומי של דבר עשרים ושתיים

עשן מיוחד, אשר החביא את הרשף של הוביצרים אלה, הן בירותם ביום הן בירותם בלילה. מפקד הארטילריה שיבש את פעולות האיכוך לפיקול של האויב, בהפעילו מטעני דינמיט בעת יובענה אחת עם ירי ההוביצרים שלו

המשימה הבלתי רגילה ביותר שבוצעה על-ידי גייסות העשן היתה משימה להגנת הבריאות. בוקר־בוקר וערב־ערב הם הפעילו מפיקרעשן לפרקיומן קצרים, בטמפרטורות נמוכות, כדי לפרוש דוק של שמן מעל השטח — כאמצעי של ממש לבלוימת סכנת יחוש המלריה, שהוא מארה עתיקה של אותו חבל שבאיטליה.

צריכה מוגברת של תחמושת־עשן לצורותיה, ציינה את פתיחת הערפילית המלאכותית. החל ביום 2 בינואר ועד 11 במארס, היום בו החל במשימת־העשן החדשה, השתמשו גייסות "שירות הלחמה הכימית" ב־100,386 גלונים של דלק־ערפל, 6,552 קדרות עשן ו־1252 קדרות טעות למיניהן: אחרי 18 במארס

קו־חזית באנציו — מבعد ל־ערפושן

השתמשה הפלוגה ביותר מ־200,000 גלונים של דלק־ערפל לחדש, לצורכי ערפילית־היום בלבד.

ערפילית העשן באנציו נחלה הצלחה. לאנשים שבראש־החוק, — שמורגלים היו ללהימה על פני־הקרקע ההרריים האופייניים לאיטליה, ואילו כאן נמצאו במישור גלוי — היתה הערפילית כאדרת נוחה. לטראסקוט, מפקדם, היתה היא „אמצעי לצמצום התצפית של הגרמנים ולהפחתת תכליתותיה של אש הארטילריה שלהם“.

אפילו האויב רחש יראת־כבוד לערפילית — וראה בה גורם־יסוד להצלחתה של כל משימה. ההאונה לשידוריו גלתה, כי האויב ממהר לנצל את הפערים קצרי־הזמן במסך הערפילית, שנגרמו על-ידי תמורות פתאומיות ברוח, ואחרי המלחמה דיבר הגנרל־ליויטננט הרמן אושנאָר, קצין הלחמה הכימית הראשי של הגרמנים, על מסך־אנציו ואמר „שהוכן כהלכה תוהל כהלכה“.

אין ספק, כי התושיה שהוכיחו קציני השירות הכימי וחיליו באנציו היתה גורם נכבד בהפיכת אותה ככרת־האדמה נצורה למקום שניתן להתקיים בו.

על החובה והמשמעת

לצוות למקודות אלוהים הנאמרות מן המצפון — זוהי החובה ;
 לצוות למקודות אדם שחוצאו על ידו הסמכות הנכונה — זוהי המשמעת. שתיהן כאחת מושתתות על יתור מצד האדם לענין נעלה יותר, והיה אם לא ילמד האדם כהלכה את תורת החובה, לא יוכל להבין כהלכה את תורת המשמעת.

בטאון היל־הרגלים הוודי

אימון ללחימה נ"ט-גישה סוביאטית

(צ"פ חציית הטיחנות צבאית)

ידוע גם ידוע הנסיון — המאלף גם כיום — של עמידת יהודות-רגלים בפני שריון במלחמת-העולם השניה בוירת-הלחימה הגרמנית-הסוביאטית. ברם: לחיל-הרגלים של זמננו כליל-לחימה נגד-טנקים העולים בעוצמתם על אלה שהיו מצויים אז. מטילי-רמונים נגד-טנקיים ורימוני-יד נגד טנקים. שבהם מצוידות היהדות הרובאים. מהיום — בידיהם של חיילים מיומנים נשק שרבה סכנתו לשריון. נשק זה — אפשר לסמוך עליו כי יהדור את שריונם של הטנקים היהודים לנו כיום. מטילי-רמונים נגד-טנקי — הוא כליל-לחימה להתמודדות פעילה של כיתה-רובאים במטרות-שריון בטווחים של ירי ישר. החייל החמוש במטיל-רמונים נ"ט

לחם נ"ט — על גבי טנק: אנשי "נתיחה", מחוג חולמת רובאים הפועלת כתיגיל משותף עם טנקים. החייל השני מימין — מטילן.

למסעה: מטיל-רמונים בפטוזה ב' שעת החקוסות הכיתה.

למסעה: ירי במצב כריעה מאחורי עץ

מנהל את הירי אל טנקי האויב תוך תמרון מהיר וגמיש בשדה-הקרב. — בתחומי-הפגיעה של התקן-הכינון של הכלי, או אף בטוח-מגע, בכינון-ישר. כדי שהרגלים יוכלו להלחם בטנקים של האויב בביטחה ובתוקף, חשוב להקנות לכל חייל וחילי את היכולת לקלוט כיואת ממטיל-הרמונים הנ"ט, להטיל כהלכה רימוני-יד נ"ט אל טנקים נעים ואל מטרות-שריון אחרות, להנך בהתמדה את הפקדים ושליטה-עצמית, לתושיה ולהעזה. ראוי לציון, שנכונה נהגים אותם מפקדי יהודות-הרגלים המקדישים תשומת-לב מיוחדת לאימון חייליהם בלחימה נגד טנקים, תוך-כדי-טיפוח יומה, כושר-עמידה והחלטות-נחושה בס. כך, דרך משל, בתרגיל טקטי באש חיה, שנערך לאימונן, דאג מנהל התרגיל הקול-לויט סובלוב לכך, שתהקנה ותוצננה לאש נשקה הנ"ט של הפלוגה לא רק מטרות בייחוד אלא גם בידות. — למען תטייענה מטרות-הדמה לסוגיהן ליצירת אוירה ומצב טקטי הקרובים ככל-אפשר למציאות שדה-הקרב. והנה, על אף המצב המורכב — והקשה מבחינה טקטית — בו פעלה הפלוגה, פערו הטוראים סמורודימוב, סקורומוב ופטרוב בכל מטרות-הדמות של הטנקים

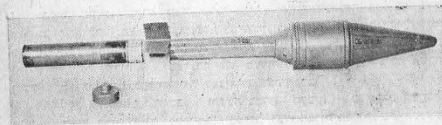
1) ראה, "מערכות" חוב' קצ"ו חוב' קל"ב, ו"נצלק" חוב' 87. — המסול.

במטילי-רימונים ג"ט — והשיגו מספר פגיעות בכלי-אחת ממטרות אלו. הטורמים סלוגנוב, גורחוב ואיסטינוב הטילו ביד-בוטה את רימוני-היד אל הטנקים. כל חיילי הפלוגה, ובמיוחד קציניה, רכשו בתרגיל זה נסיון לא-רע כיצד לארגן ולנהל בלוח-עצמם קרב נגד טנקים של האויב.

אף-על-פירכן, עדיין, לא בכל מקום מקדישים הקצינים תשומת-לב מספקת לאימון חייליהם בלחימה נגד טנקים, ויש ואפילו מגלים הם הערכה לא-מספקת לתחום חשוב זה של אימון הגייסות — בסדרם כי לחימה בטנקים הוא ענין לשריונים ולתותחנים. והרי אלה המשימות הראשונות-במעלה של מפקדי המחלקות והפלוגות הוא ללמד כל חייל וסמל להשתמש שימוש נכון ומהימן בכלי-נשק ג"ט בשעת לחימה בטנקים ובתותחים-המתניעים של היריב. על אנשי חיל-הרגלים להכיר ולדעת ידיעה מובהקת את כלי-הנשק הם, את נקודות-התרופה של האויב ואת מקומות הרגישים הפגיעים ביותר של רכבי-השריון. רק אז יחדלו מלפחד מהטנקים, יפתחו בחזקה בהתמודדות אתם, וישמידים בעזרת אותם כלי-הנשק המצויים ברשותם.

הנה, כך, למשל, מאמנים את החיילים ביחידה שבפקודו של הקול-לוט'ני סובולב, שבכר החבר לעיל.

כאן נפתרה באופן נכון שאלת בחירת האנשים לתפקיד מטילנים נגד-טנקים, והוגברו ההקפדה ורמת-התביעות מצד הקצינים והסמלים לגבי אימונם הכשרתם של אלה, בדרך-כלל נקבעים לתפקיד המטילנים החדשים חיילים מבין המאומנים המוכשרים ביותר שבעוריי המטילנים הקודמים, ולתפקיד העוזרים נקבעים הטובים שבתחת-המקלעים העומדים כבר בשנת שירותם השניה. כדי להעמיק את הידע של המדריכים — הקצינים והמשק"ם כאחד — וכדי לעצב מתודיקה אחידה של ביצוע השיעורים, מארגנים למדריכים אלה, במסגרת הגדוד, שיעורי-הדגמה מתודיים-הדרכתיים. לפני שמתחילים בהוראת מבנה מטיל-הרימונים לאנשי היחידה, מקיימים בגדוד ירי-הדגמה, מציגים לפני החיילים את תכונותיו של

משלל הפשיטה על טאופיק — רימון מטיל-הרימונים ה"ט הרוסי

מטיל-הרימונים בקרב — ואת השפעת פעולתו של רימון-החלול-המטען הנ"ט על שרינו של הטנק.

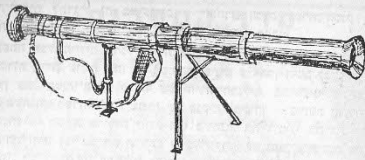
בגדוד זה משתמשים שימוש מלא ביותר ברימוני-תרגול המצוידים ביתדות המוכנסים לקנה-הכלי. שימוש רחב ברימונים אלה איפשר — לפני שהתחילו בירי ברימוני-קרב — לעבור עם המטילנים על כל התרגולת של קורס-הירי הקבוע באמצעות יריית המתבצעות בתחמישי תת-מקלע, בני 9 מ"מ. בהתאם לנוהג להשיג חיילות-תפקודיים בתוך חמיטה, אומנו בני חיילי הכוחות בירי ממטילי-רימונים. בכל האימונים התרגילים הטקטיים שיקללו המטילנים בהתמדה את הטכניקה של קרב נגד מטירות-משוריינות של היריב.

בתרגילים ובאימוני-השדה שהתדלו המפקדים לטפח בקרב החיילים את התכונות הנחוצות, הטמונות באופיו ובכוח-רצונו של האיש, כגון, יומה, העזה, כושר-החלטה, תושיה. בשעת השיעורים ללימוד מבנהו של מטיל-הרימונים הקדישו המפקדים תשומת-לב רבה לסילוק מעצוריה-הירי תוך כדי הירי; ובשעת לימוד שיטות-הירי הקדישו תשומת-לב רבה לטכניקה ביצוע תנועות ההתכוננות הירי במשכי-רימון מוגבלים, במצבי הגוף השונים — ביום ובלילה. הנסיון מלמד כי תכליתית ביותר הוא ללמד תחילה את המטילנים ללא עוזריהם. ורק אחרי העבודה האינדיבידואלית עמהם, רצוי לעבור להרכבת הצוות הווגי — ולתאמום — כלומר, להתאמות משותפת של מטילנים ועוזריהם.

בשעת הירי אל טנקי-אויב מסייע העוזר למטילן להתקן ולהטש את הרימונים והוא מגישה לו, לצורך טעינה, ואילו המטילן מקיים באותו-זמן את התצפית על המטרה ועל שדה-הקרב, ומטוח ומתקן את הירי. אם המטילן יוצא

רימוני-היד הנ"ט הרוסי החדש

רימוני-יד חדש, תכליתי עדי-פאד, לשימוש נגד רכבי-שריון מצוי עתה בידו הגייסות של בריה"מ וארצות הרוש המזרחי האחרות — כך מספרת העיתונות הבריתית האמריקנית. סימונו RPG 3 (דהיינו — ראשי התיבות של ה"טס רימון חלול מטען 3), משקלו כ"א ק"ג, הוא כמיל' מטען חלול בן 570 גרם; ולפי הנאמר עליו, עשוי הוא לחודו לוח-שריון בן 127 מ"מ. הוא בנוי באופן כזה שיפגע במטרה בראש-תחילה — וכך מאפשרת בו הפעולה התכליתית של ערוץ-המטען-החלול. כן מצויים עתה בשימוש הגייסות בנוש המזרחי רימוני RPG 43 (רימוני-יד נגדי-טנקי 43) אשר הראשון שבתם חודר לוח שריון בן 74 מ"מ. והשני — לוח-שריון בן 100 מ"מ.

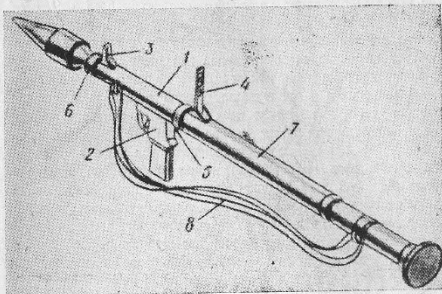

מטל'הרימונים האמריקני (ה"בווקה") בן 3.5 האינץ'

מכלל פעולה — תופס העוזר את מקומו. במקרה שאין נראות בשדה-הקרב מטרות-שריון — פועל העוזר בתור תת-מקלען במסגרת כיתתו, כשהוא נמצא בשרשרת מקצת מימינו או משמאלו של המטילן. נהוגים אלה של תיאום ושיתוף-פעולה בין המטילן ועוזרו — המינים שיש להקנותם ולטפחם בהתאמות המשותפת של הצוותים. מן הראוי להעיר, כי מצויים מפקדים המאמנים את החיילים לירות ממטל'הרימונים רק ממצב-כריעה בשטח פתוח; וספק אם זהו דבר הנכון. יש ללמד את החיילים לבחור לצורך ירי אל הטנקים עמדה הנמצאת בשוחה. בתוך חמירת-קלעים, במכתש-פגז או מאחורי מחפה כלשהו; ואת האש יש ללמדם לדעת לנהל מכל מצב ממצב-הגוף; עמידה, כריעה ואף שכיבה.

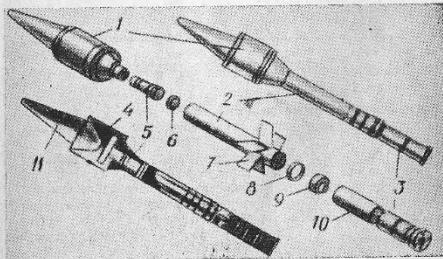
אין, כמובן, להצטמצם באימון לירי ממטל'הרימונים רק באתם חיילים שלהם נבצע נשק זה לפי התקן. מפקד היחידה חייב להגיע לכך, שכל חיילו ידעו לנהל אש מכוונת-היטב ממטל'הרימונים; ולשם כך הכרחי להקנות נכח אנשי היחידה ידיעה מפורטת של מבנה מטל'הרימונים, ללמדם את אורח-הירי ואחרי-כן — לבצע עם כל אחד מהם לפחות תרגיל אחד בירי ברימון-התרגול בהתאם לקורס-הירי הקבוע.

שעה שמאמנים את אנשי היחידה בירי ממטל'הרימונים נ"ט — אל-לו למפקד לנזוח את האימון בשימוש ברימוני-יד חלוליה-המטען לשם פגיעה במטרות-שריון של האויב, והרי ישנם פה ושם מקרים בהם שוכחים זאת — ואין דואגים כראוי לסכלול הבטיח לאימון בהטלת רימוני-היד הנ"ט אל מטרות שונות. כך הנה בסלוגת אחת — מלוגותי של קפיטן נאקולנקו — רבים מבין החיילים לא הצליחו — בשעת אימוני-המבחן בהטלת רימוני-יד נ"ט על מטרת-הטנק — לזרוק את הרימונים עד אל המטרה עצמה, והסיבה פשוטה: במשך פרקי-זמן ארוך התאמנו החיילים בהטלת רימוני-היד הנ"ט בעלי משקל מופחת, ומלבד זאת. בשעת

1. הקנה; 2. המנוסל; 3. הכונת הקדמית; 4. הכונת האחורית; 5. הנוקר; 6. הרימון; 7. רשתה (מכסה'עין); 8. רצועת כתף.

הריטון

1. נוף-הרימון; 2. החלק החיצוב; 3. חסמט'ההודף; 4. מסע'הנפץ; 5. מוט'הרימון; 6. מכסה מחורץ; 7. כנפי-הייצוב; 8. סכנת הלידוד כנפי-הייצוב; 9. חבית מונגון; 10. תרמיל-הנר של המסע'ההודף; 11. החוד הבליטי.

מדף הספרים

כללי

K. Wheelock: Nasser's new Egypt. Frederick A. Praeger, Inc., New-York. 326 P. P., \$ 6.00

המחבר הוא ידיד מצרים-של-נאצר, ונחשב בארצה לבר-סמך בענייני מצרים. ספרו הוא ניתוח יסודי של השני המשטר הנאצרי. רוב החומר שבו הוא נתונים סטטיסטיים הבאים להצביע על התקדמות, או פיגור, בתחומי התרבות האגררית, החינוך, הכלכלה, החברה והחינוך. הירושם המתקבל מן הקריאה בספרו הוא שחבורת הקצינים המתבוטחים-לטרסה שלתת במצרים, אין יכולתה מספקת להשגת המטרות השאפתניות שהציבה לעצמה. עם זאת, טוען המחבר, אין להבטיח כי מצרים התקדמה מאז 1952. עשוי נאצר להיות אחד האישים הגדולים של המאה העשרים, לפחות בעולם האפריקאסיאני, וכי הוא "המנהיג המעולה ביותר" שבתחומי מצריים.

T. Ropp: War in the Modern World. Duke University Press, Durham, N. C., U.S.A., 400 p.p., \$ 10.00.

ב. ה. לידל-הארט אמר על ספר זה שהוא "סקירה מוזירה של דברימי המלחמה בזמן החדש, והספר הטוב ביותר מכל הספרים שנתפרסמו עד כה בנושא זה". המחבר עוקב אחר התפתחות המלחמה לפי רשימה בתחליכים המדיניים והחברתיים בעולם, בטכנולוגיה הצבאית המשתנה ובתפיסות הארגון החדשות.

יבשה

P. A. Crowl: United States Army in World War II. Campaign in the Marianas. Office of Chief of Military History. 505 p.p., Ill., Maps, Index, \$ 6.50

זה הכרך החמישי בסדרת כרכי ההיסטוריה הצבאית הרושמיית של צבא ארה"ב במלחמת-ע"ש השנייה, ובו מתואר חלקו של הצבא בכיבוש מחדש של איי המאריאנים, באוקיאנוס השקט. מערכת המאריאנים, שמנהלת לא נוקט משגיאות, עשירה בלוחמים לעריכת מבצעים-טשולבים אוויר-קרקע במלחמה. מקובלת.

I. Altieri: The Spearheads. The Bobs-McCull Co., Inc., Indianapolis, Ind. U.S.A., 318 p.p., \$ 5.00.

אחד הספרים המאלפים ביותר על ה"ריינג'רים" — היחידות בנוסח ה"קומנדו" של צבא ארה"ב במלחמת-העולם השנייה. המחבר, שהחל את שירותו ב"ריינג'רים" כטוראי וסיימו כמפקד פלוגה, השתתף בקרבות באלג'יריה, תוניסיה, סיציליה ואיטליה. תיאוריו מצטיינים בכשירות חילוית ובתחושת-מצאות עזה. האפונים הקשים של ה"ריינג'רים" זוכים אף הם לתיאורים מפורטים ומרהיבים. זהו ספר המטביע רושם עז על הקורא, הוא נושא בחובו לקחים יקרים לכל רמט ורמט, החל כטוראי וכלה במצביא. לבסוף — בישורת: הצבא, מערכותיו מכינה עתה להדפסת את תרגומי העברי של הספר.

חזרות-הנסיון לתרגיל זה בשיעורים — הותרה הנעת מטרות-הטנק במהירות המפותה מזו מאשר נקבעה לפי הכנית קורס-הירי הקבוע.

לפתח אצל חיילים הרגליים-כוחות יציבים ומושרשים בהטלת רימוני-יד נ"ט אל מטרות-שריון שונות ניתן רק במטות-רימונים שהותקן היטב לכך. על-כן רצוי להתקין בכל מטרות-אימון כאלה של יחידות-הרגלים, במרחקים שונים ובנויות הצבה משתנות. מטרות-דמות שונות של טנקים למיניהן — נייחות וניידות; ואלו האחרונות — בעלות מהירות שונה ואף משתנה. את רימוני התרגול יש להכין כך, שיהיו זחים לפי משקלם וזרזם לרימוני-קרב, עם נפצי-סרק רעם פנימי-בטוח (בצרות). יש לאמן את החיילים בהטלת רימוני-היד הנ"ט ממצבי-עמידה, כריעה ושכיבה — וכן ממצב של התרוממות על ברך אחת, או תוך הישענות על הית, בשעת הידוי. החיילים חייבים לסגל לעצמם, ברמת-יכולת שווה, את אופני הטלת הרימונים גם אל הטנקים הנעים החיות (הישר אל הלוחם — או ממנו והלאה), וגם אל אלה הנעים לרוחב החזית, ובאופן או בכיוונים אלכסוניים.

עוד לפני תחילת האימון ההסבר לחיילים בכל שאלות הטלת רימוני-היד הנ"ט אל מטרות-שריון — הכריח הכרח-גמור להקנות לכל אנשי יחידות-הרגלים את הידיעה על התכונות ובתנאי-היחוד הטקטיים והטכניים של הטנקים והתותחים-המתנייעים החדשים. להראות להם את מקומות-התורפה הפגיעים, להציב לפני המלחמה דוגמאות להתמודדות מוצלחת של חיל-הרגלים בטנקים של האויב ממלחמת-העולם האחרונה.

כדי לפתח אצל המתאמנים תכונות-נפש-רודן איתנות, ולחלל אצלם את "מגור-הטנקים" — נחזק לקיים, לעתים מוזמנות, התלגלות" של טנקים, "מעל" חיילים. לשם כך יש להתקין במטות-הטנקים — במקום בו עובר מסלול הנהיג הטנקים — חפירות-קלעים בהן יוצבו אנשי יחידות-הרגלים.

הטנק אינו יכול לפגוע באשו ממרחק-קרוב בחייל הנמצא בחפירה או במחסה אחר. וכן אפשר לו לחייל לירות מבנה רימוני-היד אל הטנק ממרחק של 15-20 מטר — כלומר, ממרחק תקין להטלת רימוני-היד הנ"ט — מבלי לפחד מאישו של הטנק. נוח מאוד להטיל את הרימונים ברגע בו הטנק הזהיר הספקי לעבור מעל היחידה התפוסה על-ידי הרובאי (ובמקרה זה יוטלו הם על ירכתי-הטנק).

אם ידעו ויכירו הרובאים היטב את נקודות-התורפה הללו של הטנקים — ישילו הם את רימוני-היד הנ"ט ביתר ביטחה ותוקף ממרחק 20 מ', ואף קרוב מזה, אל המקומות הפגיעים ביותר שבטנקים, וזאת לזכור: — לאמן בלחמיה בטנקים — צריך לא רק את הלוחמים שבחידות-הרובאים, אלא גם את החיילים של כל החילות המשתתפים בקרב-הגייסות-המשולבים, ללא שום יוצא מן הכלל.

הופיעו בהוצאת "מערכות"

הקיברנטיקה מהי?

מאת: ג. ה. גולוב
הקיברנטיקה היא דרך מחשבה חדשה על איגון
לפעולות האנושיות, מחשבה העומדת בצומת הדרגים
של מרעים ותיקים.

בדרך לוחמים

מאת: אל"מ י. כרמי
עלילותיו של איש מן עברי
מהדורה שלושית

תולדות מלחמת הקוממיות

מהדורה המושיית

נצלול עמוק ובדומיה

מאת: קומנדר א. ברוך
קרבותיה ותכניסיה של צוללת

אודט

מאת: ג. טיקל
סיפוריה של מרגלת

פורצי השערות

מאת: כ"כח הכפ
ספר א' לקורות ההעפלה
מהדורה שנייה

פורצי השערות ממזרח ומים

מאת: כ"כח הכפ
קורותיה ומעשייה של מחתרת "עליה ב"

משרד הבטחון - ההוצאה לאור

קאסינו

מאת פ. מג'דאלני

תיאור מרתק של מערכת קאסינו העקובחרם ורבתהחרם,
הזכורה מימי מפעיאטוליה במלחמתהעולם השנייה.

אורד וינגייט

מאת כריסטופר סייקס

תולדות חייו של לוחם גדול ומאמץ קנאי — מפקדן של
פלוגות-הלילה.
הביאוגרפיה מתבססת על מחקרים
במקומות-פעולתו העיקרית של וינגייט: בהודו, במדומה,
כהמש ובשיראל.

תשע נשמות

מאת

מפקד-להק א. דיר

אכטוביאוגרפיה מעניינת ומרתקת של טייסיקרב. ספר רוזר
דרוכות, הטוב שבתיאורי מערכות הקרב על ברויטניה,
המסופר בענה עליודי אחד האמיצים שבטייסייחיקרב.

מחלקת המחקר והפיתוח
משרד התעשייה והמסחר
ישראל

"טיל מחקר ישראלי"
שוגר בהצלחה!"

המבקש

לדעת על טילים, הרכבת,
סוגי הדלק ודרכי השיגור

יקרא

טילים ונשק אטומי

מאת

אלוף-משנה שמעון יפתח

הוצאת "מערכות"

צבא הגנה לישראל

דואר ממשלתי
ק"ז-55

צמח חיים

168281/ק

שד"ר ויצמן 38

קרית מוצקין